

Kongres ODO 2020

PYTANIA I ODPOWIEDZI

Awaria chmury. Jakie przyjąć procedury działania w pracy z dziennikiem elektronicznym podczas przerwy w działaniu systemu? – Piotr Armatowski

- 1. *Panie Piotrze, czy posiada Pan wzór takiej procedury dotyczącej awarii systemu dziennika Czy byłaby możliwość jej udostępnienia? Co powinna zawierać taka procedura?***

Otrzymają państwo wzór karty, który można dołączyć do istniejącej w placówce dokumentacji. W treści prezentacji, którą również państwo otrzymają, jest kilka punktów opisu, co zrobić z taką kartą. Mam pewne wątpliwości, czy efektywne będzie tworzenie kolejnej osobnej procedury postępowania, dlatego w tym zakresie oparłbym się na karcie z krótkim opisem.

- 2. *Czy zgoda musi być wyrażona na piśmie dla każdego nauczyciela indywidualnie, czy może być wyrażona ustnie podczas rady pedagogicznej ogólnym sformułowaniem "Nauczanie zdalne może być prowadzone z domu na własnym sprzęcie pod warunkiem posiadania odpowiedniego sprzętu i łącza internetowego oraz odpowiednich warunków lokalowych"***

Najlepszym rozwiązaniem jest umiejscowienie takich zapisów w dokumentacji ochrony danych (Polityki ochrony danych), gdzie będą zawarte zasady, na jakich można użytkować sprzęt prywatny do celów służbowych. Tam można zawrzeć pewne warunki brzegowe, jakie muszą być spełnione. Nie widzę potrzeby udzielania indywidualnych zgód.

- 3. *Dzień dobry. Jeżeli dyrektor szkoły pozwala nauczycielom na korzystanie z sprzętu własnego (laptopy) na kim spoczywa odpowiedzialność za ewentualne braki w zabezpieczeniu? Czy dyrektor w momencie zgody ma prawo wymagać odpowiednich narzędzi, czy oświadczenie nauczyciela wystarczy?***

Odpowiedzialność jest po stronie Administratora. Administrator decyduje o celach i sposobach przetwarzania danych, w tym zakresie również o warunkach, jakie muszą być spełnione, by pracownik mógł korzystać ze sprzętu prywatnego do celów służbowych. Oprócz wymogów sprzętowych mogą to być też wymagania dotyczące wiedzy i umiejętności pracownika, np. pracownik musi przejść szkolenie dotyczące bezpiecznego używania technologii informacyjnej.

Znaczenie logów w systemach informatycznych w pracy szkoły – Piotr Armatowski

1. W którym miejscu z poziomu administratora można sprawdzić logowania do dziennika Vulcan?

W module Dziennik: Dyrektor - Zestawienia - Odwiedziny

Monitoring wizyjny w placówkach oświatowych – Piotr Armatowski

1. Czy w sytuacji rozszerzenia zakresu monitoringu wiąże się z koniecznością powtórzenia całej procedury? (Czy wymaga uzgodnienia ponownego z Urzędem, czy wymaga konsultacji z Radą Pedagogiczną, Samorządem Uczniowskim)

W mojej ocenie tak, choć każdy przypadek należałoby rozpatrzyć indywidualnie, istotny będzie charakter zmiany. Jeśli zakres monitoringu został rozszerzony poprzez zainstalowanie większej liczby kamer, to wydaje się, że nie ma wątpliwości co do potrzeby konsultacji w tym zakresie. Abstrahując od wymogu prawnego i jego interpretacji, dla dyrektora jest do pożądana sytuacja, kiedy decyzje o rozszerzeniu nadzoru podejmuje cała społeczność szkoły. W przypadku, gdy wymieniliśmy rejestrator albo go dodatkowo zabezpieczyliśmy, to pozostawiłbym to ocenie Administratora, ale trudno jest prowadzić konsultacje, uzgodnienia o zastosowaniu lepszych zabezpieczeń. W idealnej sytuacji JST powinien określić sytuacje, w jakich wymaga uzgodnień, ale w większości traktuje ten obowiązek po macoszemu i znane są przypadki, w których nie zostały podjęte w tym zakresie żadne działania.

2. Panie Piotrze, czy ma Pan taki wzór oceny skutków dla monitoringu?

Nie posiadam wzoru, który mógłbym udostępnić, ale na planowanym szkoleniu z zakresu monitoringu z całą pewnością szerzej odniosę się do oceny.

3. Zgodnie Art. 108a. Prawo oświatowe Monitoring 1. Jeżeli jest to niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa uczniów i pracowników lub ochrony mienia dyrektor szkoły lub placówki... W takim celu instalowany jest monitoring.

Uczeń otrzymał uwagę za złe zachowanie na przerwie. Rodzic celem wyjaśnienia uwagi – złożył wniosek o udostępnienie nagrań z monitoringu.

Jako IOD stoję na stanowisku, że nie powinno się udostępnić nagrań w/w celu. Proszę o informację czy jest to właściwe stanowisko?

Jednym z praw osób, których dane dotyczą jest dostęp do danych przetwarzanych przez administratora, ale niekoniecznie musimy udostępniać obraz, a opis słowny. Monitoring jest szczególną formą i próbując odpowiedzieć na pytanie nie powinniśmy brać pod uwagę wyłącznie przepisów związanych z ochroną danych. Każdy przypadek jest inny i wymaga indywidualnej oceny przez Dyrektora. Mi bliższe jest stanowisko o niedostępnianiu obrazu monitoringu w takich sytuacjach, bo tworzy się pewne przeświadczenie, że ważne są tylko sytuacje, które zostały przez ów monitoring uchwycone, może nawet ważniejsze niż to, co zobaczył nauczyciel czy inny pracownik szkoły.

Pozwolę sobie w tym miejscu zaprosić na webinar dotyczący monitoringu, który dla uczestników jest bezpłatny i jest pewną formą przedłużenia trwania tegorocznego kongresu.

Dane w arkuszu organizacyjnym w zgodzie z RODO – Przemysław Przybysz i Piotr Armatowski

1. Jaka występuje relacja między Szkołą a Urzędem w związku z arkuszem organizacyjnym? Czy będzie to współadministrowanie czy będą to odrębni Administratorzy?

Pozwolę sobie rozszerzyć odpowiedź o kwestię powierzenia. Znaczenie będzie mieć umiejscowienie danych Arkusza. W szczególności w przypadku projektów zdarza się, że zapewnienie serwerów, a tym samym miejsca na przechowywanie danych jest po stronie zamawiającego (urzędu). W takim przypadku jest to relacja powierzenia między Urzędem a szkołą, a nie pomiędzy dostawcą systemu a Urzędem i szkołą. Przyjąłbym, że w żadnej relacji nie mamy do czynienia z współadministrowaniem, a z klasycznym udostępnieniem danych wynikającym z przepisów prawa. Szkoła ma obowiązek prawny dostarczenia Arkusza organizacyjnego do JST i po wypełnieniu obowiązku prawnego nie decyduje o celach i sposobach przetwarzania owego Arkusza. Szkoła nie ma możliwości edycji i usunięcia tej konkretnej wersji Arkusza, a może tylko generować nowe wersje.

2. Rozumiem, że jeżeli kadry i księgowość prowadzi OP w ramach CUW, to konto zakłada administrator globalny?

Zależy od ustaleń, uprawnienie może też nadawać osoba z poziomu CUWu, może też być dwóch administratorów "globalnych". Najważniejsze wydaje się to, by te zasady zostały ustalone, a nie zawsze tak jest.

Pracownicze Plany Kapitałowe (PPK) z punktu widzenia RODO – Przemysław Śmiejek

1. Panie Przemysławie czy ma Pan może wzór analizy ryzyka dla PPK, który mógłby Pan udostępnić?

Analiza ryzyka to złożony temat zależny od przyjętego w Szkole podejścia oraz metodologii, a także sposobów realizacji danych procesów. Dlatego nie mogę zaprezentować gotowego wzoru. Należy się zastanowić, jak przebiega proces (który w Szkole będzie połączony raczej ściśle z procesem kadrowo-płacowym) oraz jak wygląda przekazywanie danych do wybranej instytucji finansowej.

Przyglądając się tym procesom, szukamy zagrożeń, jakie się mogą pojawić i zastanawiamy się, jakie jest prawdopodobieństwo ich wystąpienia oraz jakie skutki jeśli się to wydarzy. I na podstawie tego, stosując wybraną metodologię, szacujemy ryzyko wynikające z tych zagrożeń, z punktu widzenia osoby fizycznej oczywiście.

Analiza ta będzie, w mojej ocenie, bardzo silnie związana z analizą dla procesu kadrowo-płacowego i jedynie rozbudowywała zagrożenia o takie, które mogą się pojawić w związku ze sposobem przekazywania danych do instytucji finansowej oraz z treścią umowy z instytucją finansową.

2. Czy mógłby Pan udostępnić wzór klauzuli informacyjnej dla PPK?

Załączam plik z przykładową treścią realizującą OI z art. 13. Przy czym, to wersja rozbudowana i ja proponuję niektóre jej elementy umieścić na realizacjach obowiązków informacyjnych związanych z procesem kadrowo-płacowym, bo kluczowe są tu trzy informacje:

- 1) Jaka instytucja finansowa będzie odbiorcą danych
- 2) Że przetwarzanie danych będzie prowadzone artykułu 6 ust. 1 lit. C RODO w związku z realizacją obowiązków Ustawy z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych, a dokładniej jej artykułu 20.
- 3) Podanie danych jest wymogiem ustawowym.

3. Pytanie nie w temacie PPK, ale dotyczące Funduszu Zdrowotnego, organ prowadzący na podstawie Uchwały Rady Gminy i regulaminu scedował dysponowanie środkami funduszu na dyrektora placówki i komisje do tego stworzone. Środki funduszu są w budżecie placówki. Otrzymałam odpowiedź prawnika, że takie działanie jest nieprawidłowe, środki funduszu powinny być w budżecie OP, a administratorem danych osobowych jest OP. Co Pan sądzi na ten temat? Czy w obecnym stanie administratorem danych osobowych jest Gmina jako zobligowany Ustawą do tego zadania, czy jednak szkoła na podstawie wydanych przez OP uchwał i regulaminów

Niestety tematyka Funduszu Zdrowotnego nie była jeszcze przeze mnie wnikliwie analizowana, więc nie mogę udzielić odpowiedzi na to pytanie.

Blaski i cienie zgody, jako podstawy prawnej przetwarzania danych przez szkołę - kiedy i jak w praktyce korzystać z tej przesłanki? – Radosław Wiktorski

1. Czy powinna być zebrana odrębna zgoda na publikację zdjęć na Facebook, na stronie internetowej? Czy jeśli przyjmie się jako cel- promocja wydarzeń szkoły to czy powinno się pobrać osobne zgody na wskazane powyżej kanały?

Moim zdaniem oba kanały powinny być jawnie wskazane w zgodzie. Wynika to z faktu, że w przypadku facebooka jest to udostępnienie danych innemu administratorowi (którym jest Facebook), gdzie dane te będą przetwarzane na warunkach tego innego administratora. Osobiście zebrałbym to technicznie w ramach jednej zgody, jednak w jawnie wskazanymi formami przetwarzania - umieszczenie na stronie internetowej szkoły oraz umieszczenie na profilu szkolnym na Facebooku.

2. Zatem rozumiem, że nie tworzyć zgód przy rekrutacji? Podają przecież sporo danych.

Przy rekrutacji uczniów/przedszkolaków zdecydowanie bez zgód - całość przetwarzania danych w rekrutacji opieramy o przepisy prawa. Prawo oświatowe (konkretnie w art. 150) szczegółowo określa zakres danych znajdujących się na wniosku i towarzyszących mu dokumentach. Ja dając przykład rekrutacji w kategorii zgód bezsensownych oczywiście miałem na myśli rekrutację do szkoły/przedszkola. Jeśli natomiast mówimy o rekrutacji do pracy, to tam mogą się pojawić zgody - w zakresie danych innych niż wskazane w Kodeksie Pracy ewentualnie w celu zachowania zgłoszenia na kolejne rekrutacje.

- 3. Jak jest ze zgodą na przetwarzanie danych osobowych w szkole w przypadku rodziców rozwiedzionych/nie żyjących razem lub gdy jeden z rodziców przebywa za granicą? Pomijam fakt ograniczenia praw rodzicielskich. Czy zgoda musi być wyrażona przez obydwu rodziców czy wystarczy podpis jednego?**

Moim zdaniem w standardowych sytuacjach wystarczy zgoda jednego rodzica. Miałbym wątpliwości, jeśli byłaby to zgoda dotycząca jakiegoś wyjątkowo szczególnego sposobu wykorzystania danych albo szczególnych danych, natomiast w zwykłych, typowych sytuacjach każdy z rodziców ma prawo do takiego działania.

- 4. Czy w przypadku praktyk zawodowych w szkole ponadpodstawowej konieczna jest umowa powierzenia danych z pracodawcą?**

Nie ma takiej potrzeby - pracodawca jest odrębnym administratorem danych. Stanowisko w tej sprawie zajął też Prezes UODO: <https://uodo.gov.pl/pl/225/1465>

Bezpieczne wykorzystanie systemu Office 365 w pracy w szkole na podstawie dotychczasowych doświadczeń – Sebastian Wasiołka

- 1. W związku z uchynieniem Tarczy Prywatności jaka może być podstawa prawna przesyłania danych poza obszar UE i zgodności z RODO**

Zagadnienie jest bardzo szerokie, a orzeczenie w sprawie tarczy prywatności jest tylko potwierdzeniem pewnych wątpliwości bezpieczeństwa przetwarzanych danych poza EOG które pojawiały się od wielu lat. Trudne będzie przyjęcie jednoznacznego stanowiska, tym bardziej że sytuacja jest rozwojowa. Z poziomu panelu administratora office365 można sprawdzić w jakiej dystancji są przechowywane przetwarzane dane osobowe, dla Europy jest to często Irlandia. Przy rezygnacji z usługi, trudno też będzie znaleźć alternatywę, bo wykorzystanie offica365 to nie tylko narzędzie do edukacji zdalnej, ale też nowe kompetencje uczniów w ramach pakietu, który jest w szerokim zakresie wykorzystywany przez wiele firm i instytucji. Można jednak ograniczyć zakres przetwarzanych danych.

- 2. Chciałabym zapytać jak wygląda kwestia przekazywania danych do państwa 3-ego przy office365 skoro microsoft to firma amerykańska - jak to się ma do ostatniego wyroku odnośnie privacy shield (tsue zablokował privacy shield)**

Tak jak wyżej.

- 3. W jakim miejscu można znaleźć owe ustawienia dotyczące wybranych sposobów logowania? Wdrożyłem u siebie metody logowania jeszcze w kwietniu, ale obawiam się, że po zmianach (które jak zrozumiałem zostały wprowadzone) będzie to miało wpływ na logowanie moich użytkowników.**

Patrz załącznik pt. Włączenie samoobsługowego odzyskiwania haseł oraz włączenie-wyłączenie MFA